

Нам'ятайте
про
Україну!

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

Редакция: Администрация
"Свобода" 30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
(212) 227-4125
УНКОСУ: (201) 451-2200
Нью-Йорк: (212) 227-5250

PIK LXXXVII. Ч. 7. ДЖЕРЗІ СІТІ І НЬО ЙОРК. ЧЕТВЕР, 10-го СІЧНЯ 1980 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK. THURSDAY, JANUARY 10, 1980 No. 7. VOL. LXXXVII.

УНФОНД УККА НА ДЕНЬ 8-ГО СІЧНЯ 1980 Р. ДОСЯГНУВ СУМУ 121,000.00 ДОЛ. ДО ЗАВЕРШЕННЯ ЗБІРКИ ЗА 1979 Р. ПОТРІБНО ЩЕ 29,000 ДОЛ.

МЕТА ЗБІРКИ \$150,000
На день 31-го грудня 1979 р. зібрано 105,000
Від 1-8-го січня 1980 р. надіслали
Відділи УККА 16,000
Разом зібрано \$121,000

3 канцелярії Українського Конгресового Комітету Америки, інформують, що збірка членських вкладок від організації і індивідуальних впрлат УНФонду досягнула суму 121,000 дол.

Згідно з побажанням відділів УККА ми продовжуємо збірку до 14-го січня, до якого то дня всі Відділи УККА повинні надіслати всі зібрані пожертви до УНФонду.

У нашому останньому повідомленні до української преси і до Відділів УККА ми подали статистичні дані збірки за 1979 р., з'ясування якої були зроблені на день 31-го грудня 1979 р. Нижче подаємо список тих Відділів УККА, які надіслали свої впрлати між 1-м і 8-м січня 1980 р.:

Філадельфія, Па. — 2,160, д-р П. Стерго-голова Відділу, П. Тарнавський — референт УНФонду; Лорейн, Ог. — 1,800, В. Власин — голова Відділу, С. Ганчарик, С. Шуя — референт УНФонду; Боффало, Н. Й. — 1,635, В. Шарван — голова Відділу, В. Пристако — референт УНФонду; Вашингтон, Д.К. — 1,070, Т. Парик — голова Відділу, Б. Демчишин — референт УНФонду; Обора, Н. Й. — 900, М. Пічак — голова Відділу, Д. Голик, І. Латиншин — референт УНФонду; Рочестер, Н. Й. — 630, Р. Кудиль — голова Відділу, І. Боднар — референт УНФонду; Ньюарк/Ірвінгтон, Н. Дж. — 550, проф. М. Цяпка — голова Відділу, К. Гречак — референт УНФонду; Метр. Нью-Йорк/Асторія — 500, інж. Е. Івашків — голова Відділу, Я. Обершин, М. Хомачук — референт УНФонду; Елмхейр, Н. Й. — 500, В. Корчинський — голова Відділу, В. Костів — референт УНФонду; Сиракузи, Н. Й. — 370, О. Гудзак — голова Відділу, І. Пиндус — референт УНФонду; Когова, Н. Й. — 325, С. Поповський — голова Відділу, Р. Машок — референт УНФонду; Картерет, Н. Дж. — 300, В. Янів — голова Відділу, І. Кушнір — референт УНФонду; Клівленд, Ог. — 210, д-р Б. Футей — голова Відділу, Р. Возник — референт УНФонду; Джерзі Сіті, Н. Дж. — 165, Е. Котик — голова Відділу, С. Миколишин — референт УНФонду; Вільямсбург, Конн. — 150, В. Шулеский — голова Відділу, М. Плеш — референт УНФонду; Елзабет, Н. Дж. — 100, М. Пінковський — голова Відділу, М. Хитра — референт УНФонду; Нью-Бріттен, Конн. — 100, В. Глова — голова Відділу, С. Рочняк — референт УНФонду.

Згідно з телефонічним повідомленням, деякі великі Відділи УККА, як Чикаго, Південно-Східний Мічиген і Мінеаполіс, свої розрахунки із збірки вишлють до 14-го січня ц. р. У сьогоднішньому виказі з браку місця ми не подаємо тих Відділів УККА, які переслали суми менші як 100 дол.

Наша статистика — не тільки сухі цифри. Вона виразно говорить про ту працю, яку вкладали в збірку УНФонду голови Відділів, збіркові референти та збирачі УНФонду. Завдяки їхній активності ми переконані, що досягнемо заплановану мету збірки 150,400 дол.

Крім збірок, які переводять Відділи УККА, напливають до канцелярії і більші пожертви. Перший список ми подали в попередньому нашому повідомленні. Сьогодні подаємо другий список осіб, які впрлатили більше, як 100 дол.

300 дол. — Даніло Зелем — Денвер, Кол.
200 дол. — д-р Юрій Волошин — Вашингтон, Д.К., д-р Іван Павлічка — Філадельфія, Па.

150 дол. — Едвард Рокіський — Вейн, Н. Дж.
100 дол. — Українська Кредитова Кооператива „Самопоміч“ — Ньюарк, Н. Дж., Павло Беца — Лорейн, Ог., Петро Джиджора — Джерзі Сіті, Н. Дж. інж. Е. Скремта — Бронкс, Н. Й., д-р М. Малиновський — Клервілл, Ог., д-р М. Черний — Чикаго, Ілл.

Просимо всіх тих наших громадян, які ще не впрлатили свого УНФонду за 1979 р. зробити це негайно.

Рівночасно із надісланими збірками Відділів УККА, до нашої канцелярії наспіли і менші індивідуальні пожертви, посвідки на які наша канцелярія вислала своєчасно. Однак з огляду на брак місця в пресі, ми не можемо їх тепер проголосити. Вони будуть проголошені як і в минулих роках у „Конгресових Вистах“.

Усім Відділам дякуємо за співпрацю, а всім жертводавцям за прикладну жертвенність.

У Канаді помер бл. п. Петро Мудрий, секретар 341-го Відділу УНС

Віндзор, Канада. — У неділю, 6-го січня ц. р., тут несподівано помер на удар серця довголітній голова, а останньо секретар 341-го Відділу Українського Народного Союзу, член Окружного Комітету в Детройті, делегат на багатьох конвенціях УНС, громадський і політичний діяч, член Сенату ПУН — бл. п. Петро Мудрий.

Бл. п. Петро Мудрий
мадської організації, був членом Об'єднання купців і підприємців.
Похорон відбудеться 10-го січня 1980 р.

12-ГО СІЧНЯ: ДЕНЬ УКРАЇНСЬКОЇ СОЛІДАРНОСТІ

ЗАКЛИК

ПЛАСТ

СУМА

ОДУМ

Ідучи за закликом українського політв'язня-патріота Вячеслава Чорновола відмічати день 12 січня як День Солідарності з Нескореною Україною, зокрема з тими, які караються по советських тюрмах, концентраційних таборах і психушках, звертаємося знову до батьків української молоді, до самої молоді і цілого українського громадянства в ЗСА відзначити день 12-го січня 1980-го року одноденною голодівкою і писанням петицій. В такий спосіб ми у вільному світі прилучимося до тих, які в ім'я любови віддали все для Батьківщини. Тому закликаємо, щоб:

1. Батьки і виховники пояснили молоді причину відзначення того Дня.
2. Перестати цей День Солідарності у можливій в даних обставинах формі (голодівка, відмовлення собі приємностей, відповісти пропаганді у своєму оточенні тощо).
3. Вияснити у своєму доповіді причину такого способу відзначення Дня Солідарності.
4. Заохотити всю українську молоді і все українське громадянство вклячатися в цю акцію.
5. Самому писати і допомогти молоді у писанні в цьому дні листів до преси, сенаторів, конгресменів, стейтсменів законодавців і до Білого Дому, звертаючи увагу на важливість цього Дня, яка полягає в тому, що українські політв'язні жертвують своє життя в обороні національних, політичних, релігійних і загальнолюдських прав, оборона яких стала складовою частиною політики Уряду президента Джиммі Картера.
6. Писати листи з побажаннями для українських політичних в'язнів і вислати їх на адреси офіційних представників Советського Союзу у ЗСА.

Закликаємо всю українську молоді і все наше громадянство прилучитися в день 12-го січня 1980-го року до народженої традиції і в цей День Солідарності доказати ділом нашим сестрам і братам в Україні, що вони не самі у їхніх змаганнях за волю, справедливість і пошанування всіх прав людини.

Голова Крайової Пластової Старшини,
пл. сен. Евстахія Гойдиш
Голова Крайової Управи СУМ Америки
Мирислав Шмідль
Голова Крайової Ради ОДУМ
Віктор Войтихів

Д-Р МАРТІН АБЕНД ЗНОВУ ВИСТУПИВ В ОБОРОНІ ПРАВ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ

Нью-Йорк, Н. Й. — Д-р Мартін Абенд, відомий політичний коментатор телевізійної станції WNEW (канал ч. 5) в Нью-Йорку, використовуючи факт військової інвазії советської війська в Афганістані, спеціальним коментарем у неділю, 6-го січня ц. р., під час вечірньої передачі новин, знову виступив в обороні прав українського народу, вказуючи на його терпіння, голод, численні ув'язнення, розстріли тощо. Він також подав кілька відомих прізвищ українських політичних в'язнів, між ними: Левка Лук'яненко, Юрія Шухевича та д-ра Микола Плахотнюка, згадавши при тому, що довгий список українських політичних в'язнів президент Джиммі Картер і Державний департамент могли б одержати в Українському Народному Союзі.

Д-р Мартін Абенд
маючи, мабуть на увазі щоденник „Свободи“, який майже коженденно поміщує вичерпні інформації про долю цих в'язнів у численних комуно-московських концтаборах і психіатричних закладах.

Внизу поміщуємо коментар д-ра М. Абена в англійському оригіналі і в перекладі на українську мову:

Dr. Abend:

I should like to put a question to President Carter. In what way, President Carter, is the invasion of Afghanistan by the Soviet Union more outrageous than the invasion of the human and national rights of the captive peoples within the Soviet Union for ever so long? You have expressed your indignation by threatening to boycott the Olympics in 1980 in Moscow. Why haven't you threatened to boycott those Olympics because of what is happening by Moscow to many peoples inside the Soviet Union, particularly the Ukrainians? The largest country in the Soviet Union is Ukraine, with the largest history of suffering and death and famine and imprisonment and execution right up until this day. I call to your

Я хотів би поставити запит президенту Картеру. В який спосіб, президент Картер, інвазія на Афганістан Советським Союзом є більш обурливою, як вже давня інвазія на людські і національні права поневолених народів в Советському Союзі?

Ви висловили своє обурення погрозою збоjkотувати Олімпійські ігрища в 1980 році в Москві. Чому ви не грозили бойкотом цих ігор, беручи до уваги те, що Москва вчинила багатьом народам в Советському Союзі, зокрема українцям? Найбільшою країною в Советському Союзі є Україна, з найдовшою історією терпіння, смерті, голоду, ув'язнення і розстрілів, аж по сьогоднішній день. Я хочу звернути Вашу увагу,

В ІНДІЇ ВІДБУЛИСЯ ВИБОРИ, ІНДІРА ГАНДІ ЗНОВУ НА ПОВЕРХНІ ПОЛІТИЧНОГО ЖИТТЯ

Нью-Делі, Індія. — Пресо-ві агентства і кореспонденти інформують, що парламентарні вибори в Індії принесли абсолютну перемогу колишньому прем'єр-міністру в індійському уряді Індірі Ганді, якої фракція підпільної Конгресової партії здобула значні перемоги майже в усіх провінціях. Політичні спостерігачі кажуть, що на усіх 542 місць в Нижній Палаті Громад, Конгресова партія під керівництвом Ганді розпоряджати примаймі 385-ма голосами, що уможливило Індірі Ганді формувати новий уряд без великих труднощів. Як відомо, уряд Індіри Ганді не одержав підтримки в парламенті, після того, коли в 1977 році 62-річна Індіра Ганді супротивилася впровадженню виїзкового стану в країні у зв'язку з економічними труднощами.

Інші політичні партії, включно з двома фракціями Комуністичної, здобули порівняльно мало голосів і мусіли вдовольнитися декількома місцями у парламенті. Кандидати з партії Індіри Ганді здобули також

шість із усіх сім парламентарних дистриктів у Нью-Делі. Раніше округа Нью-Делі була сильним bastionом т. зв. Джаната партії, яка у виборах в 1977 році перемогла Конгресову партію і висунула на становище прем'єра 80-річного політика Морарджі Десаї, що прийшов на місце Індіри Ганді.

Як і раніше, індійські парламентарні вибори, відбувалися в атмосфері заколотів, взаємних обвинувачень, погроз тощо. Індійські засоби масової інформації подали, що в наслідок ударів між поодинокими політичними партіями і фракціями під час виборів загинуло 20 осіб, а багато було поранених.

Покищо не відомо, як унапрямитися політика Індіри Ганді. Бож хоча вона зсулила советську інвазію в Афганістані, але рівночасно вона хвалила Росію за її „історичну“ підтримку Індії і її народів. Крім того Індіра Ганді виступала проти військової допомоги Пакистану, тепер загроженого советськими військами.

Клівленд відзначить День Солідарності 24-годинною голодівкою

Клівленд, Огайо (Ю. Д.). — Відзначаючи День Солідарності з українськими політичними в'язнями в СС-СР, Українська Рада Прав Людини при УЗО у Клівленді, спільно з Осередком Діяльності Української Студентської Молоді ім. Михайловського (ТУСМ), влаштують 24-годинну голодівку, яка розпочнеться в

п'ятницю, 11-го січня о 12-й годині і закінчиться в суботу у цьому ж часі. Місце голодівки: середмістя Клівленду т. зв. „Паблік Скерв“. Згадані організації закликають українське громадянство та підтримки і солідарності та духовного зв'язку з тими, які сидять у в'язницях, концтаборах і психіатричних закладах Советського Союзу.

ЗВЕРНЕННЯ МАТЕРІ МИКОЛИ МАТУСЕВИЧА В ОБОРОНІ СИНА

Нью-Йорк. (Пресо-ва Служба ЗП УГВР). — На Захід надійшов, поширений у сам видаві, лист Анастасії Матусевич, матері Миколи Матусевича, члена Української Гельсінкської групи, засудженого на 7 років ув'язнення і 5 років заслання. Під сучасну пору Матусевич перебуває в Пермському таборі ч. 35. Друкуємо повний текст згаданого листа:

„Я хочу звернути увагу громадськості на долю мого сина Матусевича Миколи Івановича, члена Української Гельсінкської групи, засудженого в березні 1978 року за статтею 61 на 7 років таборів суворого режиму і 5 років заслання.“

Вважаючи свій арешт незаконним і без достатніх основ, Микола Матусевич відмовився продовжувати слідувати відповідати на питання КГБ. Впродовж 11 місяців він не дав ніяких свідчень. Коли на 10-му місяці слідства приїхали співробітники КГБ СРСР і сина викликали на черговий допит з їхньою участю — він відмовився іти. Його потягнули насильно: четверо тягнули за руки і ноги, а п'ятий схопив його за волосся. Після цієї дикої картини сина посадили в ШІЗО. Перші дві доби його перебування там йому ні разу не дали води: зробили вигляд, що забули.

Після відкинення касації у Верховному суді УРСР, Матусевич на знак протесту проти жорстокого вироку проголосив 25 травня одномісячну голодівку. В

стані голодівки його відправили до Пермського табору. Микола продовжував голодувати під час транспорту. До табору ч. 35 його доставили у важкому стані здоров'я.

Таборова адміністрація робить усе, щоб позбавити Матусевича навіть тієї крихітки спілкування з рідними, яке дозволене в'язням. На протязі року його дві рази позбавили побачення з рідними: короткого і особистого. Листи дуже погані доходять — один конфіскується цензурою, наступний, для різноманітності, „пропадає“ і т. п.

Від 14-го квітня 1979 року по сьогоднішній день Матусевич сидить в ПКТ.

Становище ще більше погіршилося в результаті безконтрольності і безкарності наглядачів. Використовуючи факт, що в'язні не мають годинників, навіть установлена 30-хвилинна прогулянка раз у день, свавільно скорочується до 10-15 хвилин.

Зневірившись у можливість правового існування у нашому суспільстві, Матусевич відмовився від радянського громадянства. Очевидно, це потягне за собою нові каральні санкції. Але ж у мого сина і так підірване здоров'я. В нього гіпертонія, хворе серце; він украй виснажений.

Я мати звертаюся до всіх людей стати в обороні мого сина.

Анастасія Федорівна
Матусевич

ТУСМ відзначить День солідарності пікетуванням будинку советської місії до ОН й інформаційною діяльністю

Під час розмови у редакції „Свободи“. Сидять (справа): Оксана Ярема, Віра Чума, Андрій Прятка і ред. Володимир Левченко.

Нью-Йорк, Н. Й. — День Солідарності з українськими політичними в'язнями, які перебувають в численних в'язницях, концтаборах і психіатричних закладах комуно-московської імперії, Товариство Української Студентської Молоді ім. Михайловського (ТУСМ) відзначить у суботу, 12-го січня ц. р., між годиню 11-ю перед полуднем 5-ю по полудні, пікетуванням будинку советської місії до Об'єднаних Націй (67-ма вулиця і 3-тя сесню), роздаванням інформаційної літератури про долю політв'язнів, з вимогою їх

звільнення, а також збирання підписів під петиціями, які опісля будуть переслані на руки президента ЗСА Джиммі Картера і Конгресу. Поодинокі члени ТУСМ-у збиратимуть підписи на долоні міста під Будинком Організації Українського Визвольного Фронту і біля церкви св. Юра. Організуванням демонстрацій й інших протестних акцій займатиметься Осередок Діяльності ТУСМ-у в Нью-Йорку, головою якого є панна Віра Чума.

З метою поінформувати українське громадянство (Закінчення на стор. 4)

Центрاليا КУК закликає до фінансового забезпечення УВУ

Вінніпер, Манітоба (Центрاليا КУК). — Український Вільний Університет (УВУ) в Мюнхені має державне визнання нарівні з університетами в країнах вільного світу. Українські студенти з різних країн завершують на ньому свої студії з ділянкою українства, а десятки професорів університетів Канади й ЗСА

здобули свої докторати на УВУ. Рівночасно, почесними докторатами УВУ відзначено визначних неукраїнців з Канади, як, наприклад: проф. Вотсона Кіркконела за його переклад Кобзаря і прем'єр-міністра Дж. Л. Діфенбекера, який в 1960 році виступив в обороні прав України перед Об'єднаними Націями.

У доповненні до постійних субсидій від уря-

дів Баварії й Німеччини, сьогодні УВУ потребує \$100 на сплатення боргу власного будинку та інших \$100 на покращення академічної діяльності. Для забезпечення цих потреб, у Вінніпері зформовано Канадську Фундацію УВУ під головуванням д-ра Б. Білаша, яка діє на тих самих засадах, як подібна фундація у ЗСА. На прохання цієї Канадської Фундації УВУ, Екзекутива Президії КУК відкрила окреме конто для податкової звільнення на всі датки від 25 доларів вгору.

З уваги на всеукраїнське місію, що її сповняє УВУ, Екзекутива Президії Центрاليا КУК звертається із закликом до українських організацій і установ та до українців доброї волі в Канаді — скласти щедрі датки на потреби Українського Вільного Університету.

УКРАЇНСЬКА ХРОНІКА

ЛМКЛЮБ ВЛАШТОВУЄ „ПРОЩАННЯ СТАРОГО РОКУ“

Нью-Йорк, Н. Й. — Із Літературно-Мистецького Клубу повідомляють, що у п'ятницю, 11-го січня ц. р., о 10-й годині вечора, тут у приміщеннях цього Клубу, при 136 Друга сесню, відбудеться вечір п. н. „На прощання Старого Року“.

У мистецькому попури цього вечора візьмуть участь: Володимир Баргаура, Тарас Гришай, Степан Магмет та Степан Крижанівський. У музичній частині вечора виступить

вокальний квартет „Каравана“ при фортепіановому аккомпанюванні п-ни Дозі Сигіди, у такому складі: Михайло Шкварко, диригент, Любомир Калинич, Степан Палка та Роман Ясків.

ВИСТАВКА ОБРАЗІВ ІРИНИ РОМАНИ НОСИК ПРОДОВЖЕНА

Нью-Йорк, Н. Й. — Виставка образів Ірини Романи Носик з Канади, яка тепер відбувається у приміщенні Українського Інституту Америки при 2 Схід 79-та вулиця, продовжує до 22-го лютого включно.

СВОБОДА SVOBODA

UKRAINIAN NEWSPAPER PUBLISHED DAILY EXCEPT MONDAYS AND HOLIDAYS BY THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.
at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J.
Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Кінець детанту — холодна війна

Короткий зміст довгої промови президента Картера з 4 січня 1980 р. такий: збройна інвазія СРСР на Афганістан закінчила період детанту, існуючого від травня 1972 (відвідання Ніксона в Москву) і започаткувала новий період холодної війни. Ми вже мали холодну війну між демократичним Заходом під проводом США та СРСР, а тепер ми маємо холодну війну між Заходом і СРСР безпосередньо після Другої світової війни. Але існує поважна різниця між отією першою холодною війною і цією теперішньою — бо тоді США мали атомний монополію і ще довго після того, як СРСР вийшов у ХА і Бріганти тайну про джерело ядерної зброї, — США були де-факто сильніші, могутніші за СРСР. Але тепер, з вини власної короткозорості, власної слабкості — США і їх західні союзники стали мілітарно слабшими за СРСР. Захисники США розірвали імперію, яка не тільки в Європі сягала до Вестуау і охолює половину Берліна й цілу Чехо-Словаччину, але й має тверду базу на американському континенті (Куба) та бази в Африці (Ангола, Ефіопія, Південний Ємен) і на азіатському континенті (В'єтнам). І тому тепер, коли в Ірані настав хаос, СРСР вважає за доцільний момент для інвазії на Афганістан.

Це Америка й європейські західні держави вивинували СРСР як машину й виграли, який вимовляв йому розбудувати свій воєнний промисел і свою могутню збройну силу. Західний світ придлявся байдуже, як СРСР "здобував" і, врешті, таки "назбирав" захід у різних ділянках зброї, включено до атомової. І треба було тільки такого "шоку", як одверта інвазія на Афганістан, щоб президент Картер перестав говорити про детант, як про добродійство для Америки і людства, і заговорив цілком іншою мовою. Загрозивши "поважними наслідками", що їх матиме союзна держава в Афганістані, Президент дійсно вирішив, що треба вдарити по СРСР — заборонам вивозу частини бажаного Москвою зерна та вивозу різних машин. Загрозив теж можливістю бойкоту Олімпіади літом цього року у Москві. Відкликання американського амбасадора з Москви і припинення програми культурного обміну має радше символічний характер, як власне доказ погіршення взаємин. Хоч у всіх цих заходах, застосованих президентом Картером завжди підкреслюється їхню "тимчасовість", проте нема ніяких "вигадок", щоб вони були короткотривалі, і щоб можна було їх відкликати. Бо далі ще скріплювання союзових військ в Афганістані і далі лаяка "союзового пропагандистського апарату" проти США та проти особи Джімі Картера не подають ніякої надії, що Москва відклине свої війська з Афганістану і відмовиться від імперіалістичного походу, започаткованого тією агресією.

Як далеко піде цей похід, яким темпом і з якими висхідними — це запити, які тривають Білий Дім і весь військовий світ. Диктатори завжди в якійсь моменті перетворюють струну на провокаційну реакцію, якої не передбачали. Було відважно ясно, що Москва, не знайшовши спротиву у своїх попередніх імперіалістичних агресіях, супроти Польщі, Мадагаскару, Чехо-Словаччини, у своїй політиці супроти Куби і у своєму експорті комуністичної революції на африканському терені, буде той імперіалістичний похід і продовжувати. Але було також зрозуміло, що кожен той союзовий імперіалізм безпосередньо розриває інтереси Америки і тоді проявляється реакція, яка вдарить по СРСР. Якщо Москва рішила, або рішиться, що теперішній заколот в Ірані і союзовська перевага у різних ділянках зброї це добра нагода для завоювання Ірану і для безпосереднього загрози всім арабським країнам, які продукують нафту, то це спровокує Третю світову війну. Тоді може повторитися те, що з численних прецедентів відоме у всесвітній історії, що війни вибухали внаслідок бажання воюючих сторін. Не виключено, що й тут Москва рішиться іти етапами поволі, але цілком певно, що йшла дотепер. Невідомо теж, чи Картер матиме відвагу і рішучість Трумана і чи не буде завжди оглядатися на своє ліберально-демократичне політичне запитання. Невідомо теж, як буде поводитися Комуністичний Китай, мілітарно куди слабший за СРСР, але з невичерпним людським резервуаром.

Розпочався 1980-ий рік погано, погано для Америки, для Азії, для вісного світу, для України. Годі бавитися в пророчтва, бо це політиканство. Треба обмежитися до надії й віри, що союзовська "запаморочення від успіхів" вдарить по Москві бумерангом і що імперіалістичний похід Москви закінчиться так, як закінчилися походи всіх історичних великих імперіалістичних тиранів.

Свєтєн В. Федоренко

СОВЕТСЬКА ІНВАЗІЯ АФГАНІСТАНУ

Останніми днями 1979 року СРСР організував і перевів власними збройними силами криваву інтервенцію в Афганістані, поклавши не "буржуазний", а комуністичний уряд Гафізулліа Аміна. Це наслідки імперіалістичної політики Москви, яка всіма способами прямувала до того, щоб цю країну в південнозахідній частині Азії перетворити на свого сателіта, на свою базу для поширення агресивної політики на південь у напрямку Індійського океану та серед країн у смузі Перської затоки на Близькому Сході.

Намагання зробити з Афганістану послушного васала почалися з т. зв. "квітневої революції" 1978 року, стали більш наважливими не тільки після укладення "договору про дружбу" понад рік тому СРСР з Афганістаном, але найбільш яскравими, коли в червні 1979 року ТАСС в одному із своїх повідомлень згадав про Афганістан, як про одну із держав "соціалістичної спілки", очоленої СРСР.

Коли ж повстанський рух в Афганістані перетворився у всенародне повстання, а під контролем повстанців опинилася більша частина території країни, і це стало реальною загрозою для існування прокомуністичного уряду в Афганістані, то кремльські верховоди, керуючись незмінною імперіалістичною політикою під ширмою, зміцнення і поширення світового соціалізму (читай — комунізму), вирішили окупувати Афганістан і змусити його бути членом т. зв. держав "соціалістичної спілки".

Після того, як одні союзовські частини зробили "порядок" у Кабулі, столиці Афганістану, а інші — повстанці, наступили на частини регулярної афганської армії, що відмовилися скласти зброю, та проти повстанців у районі афгансько-пакистанського кордону. Москва проголосила маріонетковий уряд на чолі якого наставила свого слугу Бабрака Кармала, привезеного з коїс країни Східної Європи, що, — як подало те саме агентство ТАСС, — буде "розвивати нерозривні і братерські взаємини з СРСР".

Потурання агресивній Москві

Немає сумніву, що Москва підготувала і взяла участь у перевороті нестрального уряду президента Мохаммеда Дауда 27-го квітня 1978 року та допомогла встановити прокомуністичний уряд президента Нура Мохаммеда Таракі.

Американський уряд у тому часі обмежився лакованим заявою, що, мовляв, ніхто не уявляв, що "Афганська комуністична партія, про яку мало зналося, має таку силу, щоб зробити переворот", хоч, пізніше, політичні коментатори твердили в пресі, що Вашингтон знав про підготовку перевороту.

Так звану "квітневу революцію" допомогли президентів Таракі закріпити в Афганістані та зв. союзовські військові "додатки" від початку кривавого перевороту.

Відома ролі цих "додатків" афганському уряду була наочною у вбивстві американського амбасадора в Афганістані в лютому 1979 року. Ці "додатки" дали наказ захопити будинок, в якому тримали амбасадора як в'язня, не звважаючи на те, що державний секретар Сайрус Венс звернувся з проханням до афганського уряду стриматися з захопленням тієї будови. Явне втручання Москви у внутрішні справи Афганістану якимсь чудом толерувалося на Заході.

Тим часом потягнення й поступовання прокомуністичного уряду наставляло населення дуже скоро проти себе, включно з деякими учасниками "квітневої революції", якою, — як писала "Правда" та "Известия", — "гордиться афганський народ, бо нею нібито назавжди знищено основи тиранії й деспотизму".

Але якраз терор і деспотизм прокомуністичного уряду викликав велике невдоволення серед населення, що згодом перетворилося в повстання. Це невдоволення афганського народу спричинилося через провал земельної реформи й ширше запланованої кампанії "вишколення в комуністичному дусі під прикриттям освіти та шкільництва та намагання руйнування афганської культури, вірування народу та його національну гідність і гордість. У тім й справа, що прокомуністичний уряд, за порадою своїх московських "додатків", розпочав нищення спротиву населення на зразок сталінських розправ. Тортур і вбивства стали звичайним явищем.

Уліті минулого року речник Державного департаменту США заявив, що "хоч нам мало відомо про ситуацію" в Афганістані, однак уряд Америки "постійно одержує вістки про масові арешти і розстріли".

(Продовження буде)

Софія Наумович

ЦЕРКВА І МОСКВА

Французький католицький священник "Ля Круа" (хрест) з 14-го листопада м. р. надрукував статтю п. з. "Українські католики в центрі суперечки між Римом і Москвою", яка має такі підзаголовки: "Офіційна відповідь кардинала Вільбрандса" та "Справа дивного виникнення". Вияснивши на початку, що Папа написав до кард. Сліпого листа з нагоди тисячоліття християнської України, чим викликав московську люту, газета повідомляє, що виникнення італійського священника з СРСР за зв'язки з українцями мало бути відплатою. Уже 4-го вересня м. р. митрополит Ювеналь з московського патріархату звернувся з листом до кард. Вільбрандса, — Апостольський престол, — як писав Ювеналь, — прив'язує до цієї унії виняткову увагу", а тому просить, щоб Рим висловився у справі "унітету". Кард. Вільбрандс відповів довгим листом з 22-го вересня, в якому твердить, що Папа у своєму листі до кард. Сліпого не писав про православних, і навіть навіслова Папи: "Унію ми не розуміємо як поглинення однієї церкви іншою, ні домінуючої однієї над другою, але як спільності церков, що визнають одну віру". Папа, продовжує Вільбрандс, звернувся до цієї Церкви, яка має свою історію і традиції, й яка саме тепер переживає важкі часи (ілюзія дуже ясна до "ліквідації" УКЦеркви в Україні та "влучення" її до православ'я). Три важливі точки закінчують римську відповідь: "Берестейська унія не стала моделлю для взаємин з православними церквами сьогодні, проте, комплексна ситуація з минулого створює сьогоднішню дійсність, а Папа признає вшанування традиції Святого Володимира старовинної київської Церкви".

Не знаємо, чи Папа сам признає москалям українську традицію, чи це так написав Вільбрандс. "Ля Круа" від себе додає: "Здається, що лист кард. Вільбрандса в Москві до Конференції на Креті, з

признав москалям українську традицію, чи це так написав Вільбрандс. "Ля Круа" від себе додає: "Здається, що лист кард. Вільбрандса в Москві до Конференції на Креті, з

признав москалям українську традицію, чи це так написав Вільбрандс. "Ля Круа" від себе додає: "Здається, що лист кард. Вільбрандса в Москві до Конференції на Креті, з

признав москалям українську традицію, чи це так написав Вільбрандс. "Ля Круа" від себе додає: "Здається, що лист кард. Вільбрандса в Москві до Конференції на Креті, з

признав москалям українську традицію, чи це так написав Вільбрандс. "Ля Круа" від себе додає: "Здається, що лист кард. Вільбрандса в Москві до Конференції на Креті, з

признав москалям українську традицію, чи це так написав Вільбрандс. "Ля Круа" від себе додає: "Здається, що лист кард. Вільбрандса в Москві до Конференції на Креті, з

признав москалям українську традицію, чи це так написав Вільбрандс. "Ля Круа" від себе додає: "Здається, що лист кард. Вільбрандса в Москві до Конференції на Креті, з

признав москалям українську традицію, чи це так написав Вільбрандс. "Ля Круа" від себе додає: "Здається, що лист кард. Вільбрандса в Москві до Конференції на Креті, з

признав москалям українську традицію, чи це так написав Вільбрандс. "Ля Круа" від себе додає: "Здається, що лист кард. Вільбрандса в Москві до Конференції на Креті, з

признав москалям українську традицію, чи це так написав Вільбрандс. "Ля Круа" від себе додає: "Здається, що лист кард. Вільбрандса в Москві до Конференції на Креті, з

признав москалям українську традицію, чи це так написав Вільбрандс. "Ля Круа" від себе додає: "Здається, що лист кард. Вільбрандса в Москві до Конференції на Креті, з

признав москалям українську традицію, чи це так написав Вільбрандс. "Ля Круа" від себе додає: "Здається, що лист кард. Вільбрандса в Москві до Конференції на Креті, з

признав москалям українську традицію, чи це так написав Вільбрандс. "Ля Круа" від себе додає: "Здається, що лист кард. Вільбрандса в Москві до Конференції на Креті, з

признав москалям українську традицію, чи це так написав Вільбрандс. "Ля Круа" від себе додає: "Здається, що лист кард. Вільбрандса в Москві до Конференції на Креті, з

признав москалям українську традицію, чи це так написав Вільбрандс. "Ля Круа" від себе додає: "Здається, що лист кард. Вільбрандса в Москві до Конференції на Креті, з

признав москалям українську традицію, чи це так написав Вільбрандс. "Ля Круа" від себе додає: "Здається, що лист кард. Вільбрандса в Москві до Конференції на Креті, з

признав москалям українську традицію, чи це так написав Вільбрандс. "Ля Круа" від себе додає: "Здається, що лист кард. Вільбрандса в Москві до Конференції на Креті, з

признав москалям українську традицію, чи це так написав Вільбрандс. "Ля Круа" від себе додає: "Здається, що лист кард. Вільбрандса в Москві до Конференції на Креті, з

признав москалям українську традицію, чи це так написав Вільбрандс. "Ля Круа" від себе додає: "Здається, що лист кард. Вільбрандса в Москві до Конференції на Креті, з

признав москалям українську традицію, чи це так написав Вільбрандс. "Ля Круа" від себе додає: "Здається, що лист кард. Вільбрандса в Москві до Конференції на Креті, з

ЖИТТЯ І ЗНАННЯ

Редактор: Ігор Лещенко

ЗУСТРІЧ З ПЛАНЕТОЮ ЮПІТЕР

Сьогодні багато говориться і "спекулюється" про життя на планетах інших зір, хоч по правді, ми не знаємо ще добре всіх планет нашої сонячної системи. Досі ми присвячували найбільше уваги Венері та Марсові, на поверхні яких ми сподівалися знайти обставини пригоди для розвитку органічного життя. На жаль, наші сподівання пішли в розріз з дійсністю. Марс — це холодна планета з незначайно рідкою атмосферою та відсутністю води у пливкому стані, що становить передумову розвитку подібного життя на землі. Аналіз почви Марса, проведена 2 роки тому біологічними, безплотними лабораторіями не виявила також жадних слідів органічного життя. Венера, в протилежність до Марса, є дуже гаряча планета, яка не перекусає світла та діє як ізоляційний кожух. Висока температура тієї планети (поверх 800° Ф.) та дуже високий тиск атмосфери (біля 100 атмосфер) виключає також можливість розвитку на тій планеті життя, подібного до земного.

Понад півтора роки тому Крайове Аеронавтичне і Досліджувальне управління (НАСА) вичаїло в простір безпilotну дослідну ракету "Вояджер 1" (Мандрівник), вагою 826 кг, яка нещодавно перелетіла на відстані 278,000 миль від однієї з найбільших планет нашої сонячної системи, Юпітера. Планета Юпітер, об'єм якої в 1,300 разів більше за Землю та розташована від неї на відстані 28.4 мільйонів миль. У лабораторії "Русинг-Погон" в Пасадені, Каліфорнія, науковці збитим серією обстежували рух мініатюрної, безпilotної ракети, щоб з'ясувати, чи вона переживе небесну зустріч з сильним, магнетичним полем тієї планети-велетні. Але "Вояджер 1" перейшов своєю відповідністю всі сподівання його спідунків, переїхавши безперешкоди руслом інформації про ту загадкову планету, що від своєї давнини інтригувала усіх зоряних обстежувачів.

"Вояджер 1" перелетів на Землю цілу низку дуже цікавих та драматичних світлин з його поверхні, включно з загадковою червоною плямою, багатократно більшою за Землю. Стрижень тієї величезної планети становить маса розтоплених скал, окутана покровом дуже холодної атмосфери, що в більшості складається з водня та гелію. Шоденні гості тієї атмосфери, це безстанні циклони та буревії. "Вояджер 1" це не перша дослідна ракета, вислана в таку далеку подорож, але це найбільш технічно заван-

Проте найцікавіший за всі чотири місяці є місяць Іо, положений найближче Юпітера та сполучений з ним електромагнетним руслом. Цей місяць має атмосферу жовтого кольору, а на бігунах червоні "шапки". Навколо Юпітера кружляє перстень трохи менший як в Сатурні. Юпітер становить унікальну систему місяців, що нагадує мініатюрну систему нашої планетної сонячної системи. Ця система зв'язує 70 відсотків матерії сонячної системи.

(Закінчення на стор. 4)

Марта Тарнавська

КЛЮЧІ ДО СКАРБНИЦІ ДРУКОВАНОГО СЛОВА

(2)

Майже всі ці бібліографічні покажчики доступні дослідникам у великих наукових бібліотеках Америки і всі вони більшою чи меншою мірою включають і деякі українознавчі матеріали.

"UKRAINICA" в американських бібліотеках

Українці на поселеннях в Америці, Канаді, Європі, Австралії, Південній Америці видавали і ще й досі видають чимало книжок, журналів і газет. Деякі з цих видань появляються чужими мовами і в загальнознайомих видавництвах. Такі видання, зокрема коли вони висловлюють і отримують прихильну оцінку критики, найлегше здобувають собі місце на полицях і в каталогах бібліотек, а коли це серійні чи періодичні видання — в бібліографічних покажчиках періодичної літератури. Для прикладу згадаємо тільки, що матеріали дуже ще молодого віком, але наслідки науковим рівнем журналу — HARVARD UKRAINIAN STUDIES реєструються вже в міжнародному індексі IBZ, а INTERNATIONALE BIBLIOGRAPHIE DER ZEITSCHRIFTENLITERATUR.

В багатьох країнах світу видавництва зобов'язані законом висилати певну кількість дарових копій своїх видань національній бібліотечі своєї країни. В Америці така вимога є лише для тих, хто бажає зареєструвати авторське право, "copyright" — для всіх інших це справа доброї волі. У висліді багато українських авторів і

видавців легковажать що важливу справу. Тим часом висилка одного чи двох дарових примірників нової книжки Конгресовій Бібліотечі у Вашингтоні приносить авторів і видавців багато користі. В Конгресовій Бібліотечі книжки закатагують, для неї будуть надруковані каталожні картки, вона попаде у друковані томи звітних каталогів і буде включена в центральний "тейн", що з нього при допомозі комп'ютерів черпають бібліографічні інформації тисячі модерних бібліотек цілої Америки. Каталогними картками Конгресової Бібліотеки або коректорськими відбитками цих карток, як теж бібліографічною інформацією із комп'ютерів користуються інші бібліотеки Америки не лише для приписання каталогізації, але теж і для селекції і купівлі нових книг. Таким чином, реєстрація книжки Конгресовою Бібліотекою збільшує шанси, що книжку що куплять теж інші колекції, що нею зможуть користуватися дослідники.

Не звважаючи на легковажність і недбалість наших видавців і авторів, і при всіх недосадах і браках українських колекцій в американських бібліотеках, справи українців в цих бібліотеках стоять непогано, часто навіть значно краще, ніж цього могли б сподіватися невисвітнені й далекі від наукових і бібліотечних справ громадяни. І це відрадне явище завдячує професійним бібліотекарям-українцям, що працюють в американських і канадських бібліотеках, зокрема тим, що мають будь-який вплив на розбудову слов'янських колекцій. Не шляхом масових заходів чи організаційних резолюцій, а просто тільки завдяки пильній багаторічній послідовності індивідуальних наукових праць, що розуміють свою професію і громадянську відповідальність, колекції українців ростуть і стають доступні для дослідників. Тисячі українознавчих книг різними мовами, видання красів і емігрантів, зареєстровані у все-американському зведеному каталозі Конгресової Бібліотеки. З великим трудом і наполегливістю комплектується в різних колекціях річні українських журналів. Деякі установи, такі як нап.р. Гарвардська бібліотека, активно шукають за всякими "білими круками" та дбають про те, щоб рятувати розпоршену по приватних колекціях (і часто, на

жалі, приречену на загибель!) безцінну книжкову спадщину. Великою радістю для дослідника буде несподівана знахідка, що в гарвардських колекціях, наприклад, можна знайти такі рідкісні сьогодині українські журнали як "Літературний армарок" або "Життя і революція", що в слов'янському відділі Нью-Йоркської Публічної бібліотеки можна читати із мікрофільмів не лише шоденник "Свобода", але й передвоєнні львівські "Діло" або газету "Краківські вісті" з воєнної доби, що в кількох бібліотеках Америки зберігаються на мікрофільмах майже повні комплекти "Літературно-Наукового Вісника".

Скарби у скринях, а ключів немає

Багатства у бібліотеках існують, але чи вони справді доступні дослідникам? Уявімо собі, що молодий історик хоче написати велику працю про історію українського поселення в Америці. (Факт, що такої книги і досі немає сповняє соромом кожного культурного американця українського роду!). Для такої праці історик мусить користатися з документів, із джерел. І до таких джерел належить теж і щоденна преса. "Свобода" існує вже 85 років і вона відзеркалює історію "американської України" не меншою мірою, як скажімо газета NEW YORK TIMES відзеркалює історію Америки. Але тоді коли до NEW YORK TIMES існує знаменитий індекс, що допомагає дослідникові знайти потрібні йому дані, "Свобода" такого ключа дослідникові запропонувати не може. Дослідна наукова робота вимагає величезної жертовної праці і часу навіть при наявності вичерпних бібліографічних покажчиків. Коли їх немає, а зокрема, коли треба використовувати багато річних щоденної газети — це праця часто не під силу одній людині. Якби "Свобода" мала вичерпний індекс, то вона, що мандрівники і докторанти американських університетів, зокрема люди українського походження зацікавлені українською проблематикою, не раз вибирали б теми своїх дисертацій різні аспекти життя українців в Америці і що ми мали б у висліді цілу серію цінних наукових праць, в тому числі — хоч у вірті — і дефінітивну історію

сторічного вже нашого поселення на цій землі. А так? Чи можна дивуватися, коли дослідники вибирають теми своїх праць таку проблематику, що для неї можна знайти відповідну літературу за допомогою стандартних бібліографічних покажчиків?

Тематичний індекс потрібний не лише "Свободі". Немає бібліографічного ключа не лише до українських газет в Америці, але навіть і до журналів і збірників. Чи можна сподіватися, що хтось з молодих дослідників схоче писати про розвиток української літератури поза межами України, не маючи бібліографічних покажчиків до журналів "Сучасність", "Київ", "Нові дні", до збірника "Слово", "Терем", "Естафета"? Чи можна й варто братися за огляд публіцистичної діяльності, за історію політичної думки української еміграції, не зорієнтувавшись за допомогою індексу, що саме було змістом таких видань як "Український історик", "Сучасність", "Листи до приятелів", "Вільна Україна", "Український самостійник", "Визвольний шлях"? Чи можна писати щось про українське жіноцтво в Америці на протязі минулого тридцятиліття, не запізнавшись за допомогою індексу із змістом місячника "Наше життя"? А якщо такі індекси не існують, якщо бібліографічний розсух для теми мусить бути важким піонерським трудом, то чи не найбільш логічно і найбільш реально розв'язкою для дослідника є просто — змінити тему? Уявімо собі докторанта-літературознавця, що стоїть перед вибором теми дисертації, а має — скажімо — більш-менш однакове зацікавлення такими слов'янськими авторами як Винниченко і Гомбрович, як Антонович і Мандельштам. Про польського письменника Гомбровича, про російського поета Мандельштама наш докторант, зрештою, допоможе бібліографічний покажчик, що їх мають великі академічні бібліотеки, на протязі одного тижня може скласти чималу бібліографічну книгу і статтю до своєї теми: вже за кілька днів він може починати перегляд доступної йому літератури.

(Продовження буде)

**Філадельфійський Комітет Оборони
Національних і Людських Прав в Україні**
при співучасті українських молодіжних організацій

Пласт, СУМ-А і ОДУМ
відзначать

ДЕНЬ СОЛІДАРНОСТІ
З УКРАЇНСЬКИМИ ПОЛІТВ'ЯЗНЯМИ

АПЕЛЕМ
що відбудеться

в суботу, 12 січня 1980 р., о год. 2-й по пол.
у спортивній залі „Тризуб“ у Філадельфії, Па.
4932 N. Broad Street

Комітет закликає Українську Громаду у Філадельфії, щоб
цього дня молитвами, гоподівкою і думками об'єдналися
з нашими Сестрами і Братами в Україні.

Українська Православна Парафія
св. Тройці, 836 Lyons Avenue, Irvington, N.J.
власнотворе

РІЗДВЯНИЙ КОНЦЕРТ
КОЛЯДОК І ЩЕДРІВОК

у виконанні ЦЕРКОВНОГО ХОРУ
під диригентурою інж. Д. ОЛІЙНИКА

в неділю, 13-го січня 1980 року
після Богослуження, о год. 11:30 ранку.

Після концерту, в тій же залі відбудеться
РІЗДВЯНА ЗУСТРІЧ
ПАРАФІЯН І ГОСТЕЙ

ВСІХ ШИРО ЗАПРОШУЄ —
о. НАСТОЯТЕЛЬ
І ПАРАФІЯЛЬНА РАДА

Пам'яті проф. Людмили Кодельської

На устах у неї завжди
погідна усмішка, тепле,
ласкаве слово, порада чи роз-
рада. В очах ввічливість,
искорка радості, яка пере-
давалася іншим. Такою па-
м'ятиме покійну Людми-
лу Кодельську українська
громада Чикаго. Завжди ла-
гідна, оптимістична, а при
тому сильна духом — не
здавалася ніколи, навіть і в
прикрих хвилинах свого
життя. Повна запалу в до-
машній та громадській пра-
ці, прикладна дружина і
мати, працівник на суспіль-
ному полі до останнього
дня свого життя. Свідомою
українкою, патріоткою, вірна
ідеям свого народу, який
знала тільки з еміграційно-
го життя, ідеям, які виро-
била собі поза межами рід-
ної й Батьківщини.

Бл. п. Людмила народи-
лася у далекому Сибірі в
сім'ї полковника Павла Вер-
жицького. Короткий час
перебувала з матір'ю в селі
Летичів на Поділлі, а в 1926
році, після переїзду батька
кілька років скоріше з Пет-
люрою до Франції, замеш-
кала в місті Монтаржі біля
Парижу. Економічні й полі-
тичні науки закінчила в Сор-
бонському університеті, а в
1946 році теж правничі нау-
ки. В тому ж році одружилася
з д-ром Ігорем Кодельським.
Водночас була дуже
активна в місцевій україн-
ській громаді. Від 1950-го
до 1959-го року бл. п. Люд-
мила Кодельська жила з
мужем і донкою Катрусєю на
Мадагаскарі.

У 1959 році родина Ко-
дельських переїхала до Чи-
каго, де бл. п. Людмила
стає на шлях професійної

Бл. п. проф. Людмила
Кодельська

педагогічної праці в аме-
риканським шкільництві,
спершу в Ст. Ксавір коледжі,
де рівночасно осягає
ступінь магістра з педаго-
гіки, а згодом в Чикаго Сіті
коледжі, де викладає фран-
цузьку й російську мови, фі-
лософію та психологію. Рів-
ночасно приступає до спів-
праці в українським шкіль-
ництві в школах україно-
знавства, а передусім дуже
замітна і творча її праця в
60-их роках на відтинку
вищого шкільництва, де
вона включається у працю
Вищих Педагогічних Кур-
сів ім. Петра Могили, стаю-
чи викладачем виховної
педагогіки і української фі-
лософії, а на протязі двох
років займає функцію ди-
ректора. В цей же час стає
активною членкою 84-го
Відділу Союзу Українок
Америку, головою якого
була кілька років аж до
кінця життя. Бл. п. Люд-
мила Кодельська була ду-
шею цього Відділу, завжди
вносила в нього ентузіазм,
свіжі ідеї, погідність.

Відійшла від нас несподі-
вано на 63-му році життя,
повна енергії та життєвого
запалу, готова ще довго
служити невтомною пра-
цею українській громаді і
своїй родині. Залишила в
невимовному смутку мужа
з донкою, зятєм Остапом та
родиною, союзом 84-го Від-
ділу СУА та інших Відділів
і Окружної Ради, як теж
товаришів по професії —
професорів українознавчих
та американських шкіл та
студентів.

Та перш за все залишила по-
собі незабутню пам'ять сво-
го плідного, трудящого жи-
ття та своєї милої вдачі. За-
мість квітів на могилу, при-
свячуємо дорогій Людмилі
китицю цих прощальних
слів, які пригадуватимуть
нам її такою, якою була
вона за життя:

Незабудьки на ниві,
в серці радощів жмут,
сине небо ворожить —
гості в осін прийдуть.
В гостей будуть налиті
повні чаші вина,
обережки пшениці,
що вродила земля.
Незабудьки на ниві,
в серці затишні сні,
сине небо ворожить —
недаремно жили!

Володимира Демус

Американська преса надрукувала новинку про святкування українського Різдва

Нью Йорк, Н. Й. — Аме-
риканський щоденник „Дей-
лі Ньюс“ у виданні з дня 7-го
січня ц. р., крім згаданих
про відзначення Різдва
Свят за Юліанським
календарем у вірменських,
грецьких та російських гро-
мадах цього міста, також
повідомив про святкування
Різдва українською гро-
мадою.

Богослужбу відправив о.
протоігумен Патрікій Па-
шак, ЧСВВ, в ЗСА в сослу-
женні сімох священиків.
Наступного дня, у понеді-
лок, 7-го січня у цій же церк-
ві ввечері Архирейську
Службу Божу відправив
Владика Василь Лостен з
української Стемфордської
лицезії в Стемфорді, Кон-
нектикат, в асисті багатьох
священиків.
Частини Архирейської
Служби Божої передавали
телевізійні станції — русло
4 і 5 в Нью Йорку.

Газета інформує, що 6-го
січня ц. р. у Нью Йорку, в
українській католицькій церк-
ві св. Юра, при 33 Схід і
Сьомій вулиці, Врочисту

В глибокому смутку повідомляємо
Рідних, Приятелів і Знайомих,
що 7-го січня 1980 року в Асторії, Н. Й.,
з волі Всевишнього, відійшла у Вічність,
наша Найдорожча
ДРУЖИНА І МАМА

бл. п.

ПЕТРОНЕЛЯ БОРТНИК

ПАНАХИДА буде відправлена в четвер, 10-го січня 1980
р., о год. 8-й веч. в похоронному заведенні Quinn, 35-20
Broadway, Astoria, N.Y.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ в п'ятницю, 11-го січня 1980 р.,
в церкві Чесного Хреста в Асторії, а відтак на українському
цвинтарі св. Духа в Гемптонбургу.

Полишила в смутку:

мужа — ВАСИЛЯ
дочку — ІРИНУ
сестру — МАРІЮ ПРИБИЛЬСКУ
з мужем МИХАЙЛОМ і дочками
ОЛЕНОЮ й ІРИНОЮ
та в Польщі Маму й дві Сестри

сл. п. д-р мед.

ІВАН ПОДЮК

довголітній лікар на Рідних Землях у Снятині і на еміграції
у Сиракузах, член Українського Лікарського Товариства
і бувший голова Відділу Середній Нью Йорк.

Помер 28-го грудня 1979 р. у Сиракузах, Н. Й. Похорон
відбувся 30-го грудня 1979 р. на місцевому українському
цвинтарі в Сиракузах, Н. Й.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Управа Відділу

З невимовним болем ділимося сумною вісткою,
що в п'ятницю, 21-го грудня 1979 р., по короткій
та тяжкій недузі, на 53-му році життя, з волі Всевишнього,
відійшов у Вічність
наш Найдорожчий і ніколи Незабутній
МУЖ І ТАТО

бл. п. інж.

ЮРІЙ КУТОВИЙ

ПАНАХИДУ відправив протопресвітер Федір Білецький,
прощальні слова промовив інж. Я. Струтинський від Т-ва
Українських Інженерів.
ПОХОРОН відбувся в понеділок, 24-го грудня 1979 р.
з Катедрального Собору св. Володимира, відтак Тіло Спо-
чиного поховано на цвинтарі Елмвуд, Чикаго, Ілл.

Залишив в глибокому смутку:
дружину — ЛЮДМИЛУ
сина — АЛЬФРЕДА-ЮРІЯ
в Німеччині — маму АННУ
і сестру НАТАЛІЮ
тещу ВІРУ ТКАЧИНСЬКУ

Вітаємо із звільненням з 30-річної каторги
Святослава Караванського
і його Дружину
Ніну Строкату Караванську
на вільну землю Вашингтона
Філадельфійський Комітет Оборони Національних
і Людських Прав в Україні

КОМІТЕТ ОБ'ЄДНАНИХ УКРАЇНСЬКО-АМЕРИКАНСЬКИХ
ОРГАНІЗАЦІЙ м. НЬО ЙОРКУ
Відділ Українського Конгресового Комітету Америки

має шану запросити Українське Громадянство
Метрополії Великого Нью Йорку й околиці на

ПЕРШУ ГРОМАДСЬКУ

ЗУСТРІЧ

з найновішими дисидентами

СВЯТОСЛАВОМ І НІНОЮ
СТРОКАТОЮ КАРАВАНСЬКИМИ

яка відбудеться

в суботу, 26-го січня 1980 року, о годині 5-й вечора
в Stuyvesant High School, 15-та вул., між 1-ю і 2-ю Авеню в Нью Йорку

В ПРОГРАМІ: привітання, слово гостей і запити.
ВСТУП: \$5.00 від особи, пенсіонери і студенти \$3.00 (збірки не буде)

Чистий дохід буде переданий нашим Шановним Гостям.

УПРАВА

ХРИСТОС РОЖДАЄТЬСЯ, — СЛАВТЕ!

в Українській Православній Церкві св. Володимира
160 Захід, 88 вул. в Нью Йорку
відбудеться

в НЕДІЛЮ, 13 СІЧНЯ 1980 Р., о 1-й год. дня

РІЗДВЯНИЙ КОНЦЕРТ

КОЛЯДОК І ЩЕДРІВОК

у виконанні
КАТЕДРАЛЬНОГО ХОРУ св. ВОЛОДИМИРА
під диригентурою
ПРОФ. ВАСИЛЯ ЗАВІТНЕВИЧА

ПО КОНЦЕРТІ РІЗДВЯНИЙ СВЯТОЧНИЙ ОБІД

Українська Автокефальна Православна Церква в США
Катедра св. Тройці, 359 Брум вул., Нью Йорк, Н. Й.

В неділю, 13-го січня 1980 р., відразу після Служби Божої
відбудеться

КОНЦЕРТ КОЛЯДОК

у виконанні Катедрального Хору
під дир. п-ні Валентини Наливайко

Після концерту

ТРАДИЦІЙНА ЯЛИНКА

з ДАРУНКАМИ для ДІТЕЙ від СЕСТРИЦТВА

ПАРАФІЯЛЬНА РАДА

ПЛАСТОВА СТАНІЦЯ в НЬОАРКУ, Н. Дж., ГУРТОК ПЛАСТПРИЯТУ І ПЛАСТОВА ФУНДАЦІЯ

ТРАДИЦІЙНІ

КАРНАВАЛОВІ ВЕЧЕРНИЦІ

ПРЕЗЕНТАЦІЯ ДЕБЮТАНТОК — Год. 7:15 веч.

Субота, 26-го січня 1980 року
Година 7-ма веч.
Залі Наваго Менор
Ірвінгтон, Н. Дж.

Оркестра
„ТЕМПО“
І. Ковалів

Субота, 19-го січня 1980 року
The Roosevelt Hotel — New York City
Madison Avenue and 45th Street

Котлетки о год. 7-й веч. — Ballroom Foyer
БЕНКЕТ о год. 8-й веч. — Grand Ballroom
БАЛЬ о год. 10-й веч. — Grand Ballroom
На Баль грає оркестра Б. Гіряка

Закликаємо українські установи і громадянство виставити
українські прапори у ВІВТОРОК, 22-го СІЧНЯ!

УКРАЇНСЬКИЙ КОНГРЕСОВИЙ КОМІТЕТ АМЕРИКИ, КОМІТЕТ ОБ'ЄДНАНИХ
УКРАЇНСЬКО-АМЕРИКАНСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ І ХОР „ДУМКА“

запрошують все Українське Громадянство на

ВІДЗНАЧЕННЯ АКТИВ

САМОСТІЙНОСТІ І СОБОРНІСТІ УКРАЇНИ

В неділю, 20-го СІЧНЯ 1980 р. — БОГОСЛУЖБИ в НАМІРЕННІ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ І ПАНАХИДИ за ПОЛЯГЛИХ
ГЕРОІВ в українських церквах Великого Нью Йорку, на які запрошуємо всю громаду, в молодіжні, комбатантські і інші гро-
мадські організації просимо прийти на Богослужби з прапорами.

У мистецькій частині Бенкету виступить:
хор „ДУМКА“ під дир. С. Комірного і Україн-
ський Квартет „КАРАВАНА“ під дир.
М. Шварка.

Запрошено представників інших етнічних груп
і американських політичних діячів.

• Столики замовляти до 10 січня 1980 р. в АРКА, ЕКО і
в Управі хору „ДУМКА“.
• Вступ: на Бенкет \$25.00 від особи, на Баль \$15.00 від особи.
студенти \$10.00. Одяг вечірній.

